

Återkoppling från lokaldag samt viljeinriktning för lokalplan 2021-2026

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden föreslås besluta att notera informationen.

Sammanfattning

Ärendet är en del i Barn- och skolnämndens lokalplaneringsprocess och redogör för de diskussioner som fördes på nämndens lokaldag. Sammanställningen av diskussionerna är ett underlag för uppdatering av Barn- och skolnämndens viljeinriktning för lokalplaneringen. Viljeinriktningen utgör grund för uppdatering av nämndens lokalplan.

Underlag för beslutet

- Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-09-21 Återkoppling från lokaldag samt viljeinriktning för lokalplan 2021-2026

Ärendet

Barn- och skolnämnden har inom sitt uppdrag ansvar för att lokalplanera för förskola, grundskola och grundsärskola. Lokalplaneringen genomförs i en årlig process som är kopplad till Lunds kommuns investeringsprocess. Barn- och skolnämnden beslutar varje år om uppdatering av en lokalplan för sina verksamheter. I planeringsprocessen ingår en seminariedag med fokus på lokalplaneringen där nämndens ledamöter och ersättare tillsammans med företrädare för respektive verksamheter diskuterar inriktningen för planeringen.

Varje höst fastställer nämnden en viljeinriktning som ska utgöra underlag för hur lokalplanen upprättas. Viljeinriktningen är bearbetad och fastställd vid flera tillfällen. Bakgrunden till viljeinriktningens innehåll är de diskussioner som förts på tidigare års seminariedagar om lokaler.

2020-09-21

Diarienummer

BSN 2020/4807

Lokaldag 2020

Lokaldagen 2020 hade två huvudsakliga teman. Det första behandlade den kapacitetsutredning som genomförts för årskurs F-6 inom grundskolan. Kapacitetsutrednings slutsatser är att det finns skolor som behöver åtgärder för att klara det antal elever som idag går på skolan. Det handlar i första hand om matsalar som kan behöva utökas. Kapacitetsutredningen har även speciellt fokus på vad minsta dimensionerande faktor är på skolorna och om det kan finnas åtgärder som gör att fler elever kan få plats. Matsalar har visat sig vara en åtgärd som kan frigöra kapacitet på flera skolor. Barn- och skolförvaltningen arbetar vidare med att utreda möjligheter till utökning på berörda skolor.

Det andra temat på lokaldagen 2020 handlade om förskoleverksamhetens planeringsförutsättningar. Antalet barn i ålder 1-5 år är i flera delar av Lunds kommun inne i en minskning. Verksamheten är inne i ett arbete kring hur minskning av verksamheten kan genomföras i ett läge där prognosen i det längre perspektivet redovisar en ökning av antalet barn. Variationen av antalet barn är även något som förskoleverksamheten behöver förhålla sig till varje läsår då det finns ca 10 % fler barn på förskolorna på våren jämfört med hösten.

Sammanfattning av diskussionerna

Den första gruppdiskussionen på lokaldagen hade fokus på kapacitetsutredningen för årskurs F-6. En hel del diskussioner behandlade specifika grundskolor. Bl.a. diskuterades möjligheter att utöka några skolor ytterligare i storlek. På samma tema som beskrivs nedan för förskolan så diskuterades också möjlighet att förändra organisation med grund i hur många elever som börjar grundskolan varje höst. För att få en effektiv organisation behöver antalet klasser ibland justeras på respektive skolor. En skola kan behöva ha 2 förskoleklasser ett år och 3 ett annat. I grunden handlar det om verksamhetens förutsättningar utifrån resurser där det är viktigt att få jämnt stora elevgrupper. Finns kapacitet på annan skola i närheten kan det vara mer effektivt att hänvisa elever dit. För den strategiska planeringen och kopplat till kapacitetsutredningen så framfördes synpunkten att använda de möjligheter vi har i befintliga skolor före nya investeringar görs.

Gällande det andra temat kring förskolan så diskuterades bl.a. strategier för hur skillnaden i lokalbehov mellan höst och vår kan hanteras. Bussarna som nämnden förfogar över är ofta diskuterade som en möjlig tillfällig lösning under våren. I några fall har det dock visat sig att bussarna har flera nackdelar som tillfällig lösning kopplat till personalrekrytering och erfarenhet av att driva

2020-09-21

Diarienummer

BSN 2020/4807

bussverksamhet. Det diskuterades idéer om att etablera en mer beständig organisation kring bussarna där de är i drift under hela året och därigenom blir enklare att användas vid tillfälliga kapacitetsbrister. I mer generella termer diskuterades hur det minskande barnantalet ska hanteras i det kortare perspektivet. Som tidigare nämnts så förväntas en ökning av antalet barn under nuvarande prognosperiod. Möjligheter att stänga avdelningar inom en större förskola eller att tillfälligt stänga små enheter diskuterades. Redan idag hanterar flera av utbildningsområdena överkapaciteten genom att inte ha alla avdelningar igång. En stängning av avdelningar kan innebära att man inte tillmötesgår alla önskemål om placering på en förskola där avdelningar stängts. I sammanhanget diskuterades även storlek på förskolor och att en fördel med större enheter är att det skapar en flexibilitet över året där antalet avdelningar som är igång kan variera. Från verksamhetsföreträdare framfördes synpunkten att små enheter skapar svårigheter kring exempelvis personalplanering och öppethållande.

Förslag till ny viljeinriktning

De principer som fastställs genom beslut av viljeinriktning styr barn- och skolförvaltningens beredning av uppdatering av lokalplanen. Viljeinriktningens roll är att ge vägledning till hur utredningsarbetet av lokalplanen ska utföras. Barn- och skolförvaltningen samverkar i utredningsarbetet med serviceförvaltningen och viljeinriktningen möjliggör en smidighet i samarbetet.

I sin roll som beställare av investeringsprojekt har barn- och skolnämnden ett viktigt ansvar. När ett investeringsärende bereds för beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige måste många faktorer beskrivas. I analysen av om ett investeringsprojekt ska genomföras är viljeinriktningen ofta utgångspunkten kring flera faktorer. Att beskriva grundtankarna med lokalplaneringen är nödvändigt för att förklara varför en investering behöver genomföras.

Barn- och skolförvaltningen presenterar i denna skrivelse en sammanfattning av diskussionerna på nämndens lokaldag. Barn- och skolförvaltningen föreslår att nämnden vid sammanträde i november fastställer ny viljeinriktning. Utgångspunkt för beslut bör vara den senast beslutade viljeinriktningen från mars 2020. Eventuella tillägg eller förändringar kan göras med grund i diskussionerna på nämndens lokaldag. Barn- och skolförvaltningen bedömer att senast beslutad viljeinriktning bör fastställas även för fortsatt planering.

2020-09-21

Diarienummer

BSN 2020/4807

Barnets bästa

Ärendet påverkar barn. Barn- och skolnämndens lokalprocess är utformad för att skapa en planering som ger goda förutsättningar för att ha ändamålsenliga lokaler för skolverksamhet. Planeringen av nya förskolor och skolor görs utifrån barn och elevers perspektiv. Bl.a. beaktas frågor som närhet till skola och förskola, säkerställande av tillräcklig utemiljö och långsiktighet i planering för att undvika tillfälliga lösningar.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

Gustav Svensson
Enhetschef lokalplanering

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

För kännedom: